

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hramnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaia vsak torek in petek

Liubliana, petek 15. septembra 1944

Preis - Cena L 0'80

Odlomba o postavitvi opekarn pod civilno obvezno službo

Na podstavi naredbe o uvedbi civilne obvezne službe z dne 5. junija 1942 št. 106, Službeni list št. 189/45, v zvezi s čl. 1. razglasa Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju „Jadransko primorje“ o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943, Službeni list št. 248/77—1943, odločam, da spadajo pod civilno obvezno službo v smislu in s pravnimi učinki citirane naredbe podjetja:

Združene opekarn d. d. na Viču-Ljubljani,
Opekarna Stavbne družbe na Viču-Ljubljani,
„Opeka“ družba z o. z. v Ljubljani,

Kotnik Franc, parna opekarna na Verdu pri Vrhniki,
Jelovšek Karel, opekarna na Vrhniki,
Pevce Josip, opekarna na Škofljici.

Osebe navedenih opekarn se obvesti o tem tako, da se nabije ukaz o civilni obvezni službi znotraj sedeža podjetij in v delovnih prostorih.

Ta odlomba stopi v veljavo z današnjim dnem in se objavi v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Ljubljana dne 6. sept. 1944.

Prezident pokrajinske uprave:
Div. general Rupnik

Članski prispevek za TBPD

S soglasnim pristankom delegatov za občini zbor Trgovskega bolniškega in podpornega društva se zviša z veljavnostjo od 1. septembra 1944 članski prispevek od 30 na 40 lir.

To zvišanje utemeljuje uprava s tem, da so potrebna nova denarna sredstva zaradi zadovoljive ureditve prehrane in oskrbe bolnikov — članov in svojcev — v Slajmerjevem domu in da je treba skrbeti za redno izpolnjevanje obveznosti društva.

Tihotapstvo z državno udeležbo

Sovjeti so v od njih zasedenih delih Irana znašli sistem, po katerem so postali deležniki najbolj evetoče črnohorzijske trgovine. Ker v teh krajih po triletni sovjetski zasedbi vsega primanjkuje, dopuščajo sovjeti, da črnohorzijski uvažajo, kar hočejo, toda le pod pogojem, da jim brezplačno odstropijo polovico uvoženega blaga. Posledica tega je, da so cene v Tebrisu in Teheranu dosegle že bajneslovno višino. Tako velja ena oblika že 200 funtov, par čevljev 50 funtov in en kilogram sladkorja 4 funte. V takšnih razmerah si široki sloji ne morejo nabaviti niti najbolj potrebnih stvari.

Aluminij namesto bele pločevine

V Sev. Ameriki so dosedaj uporabljali za konzerve samo belo pločevino. Sedaj pa je dal vojni produktijski urad na razpolago 7 milijonov dolarjev za izdelovanje konzerv iz aluminija. Pred vojno se je uporabljala bela pločevina, ki je bila prevečena s tanko plastjo kositra samo zato, ker so bili njeni izdelovalni stroški manjši kakor pa so veljale konzerve iz aluminija. More se računati s tem, da se bo aluminij vedno bolj uporabljal za konzerve, ker je cena aluminija padla za 25%, cena bele pločevine pa se zvišala.

Iz gospodarstva socialno-zavarovalnih panog

Z letom 1943. je zaključil Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine kot vrhovni organ svoje tretje poslovno leto. V njegov delokrog spada: izvajanje zavarovanja za primer nezgode, zavarovanja za onemoglost, starost in smrt, pokojninsko zavarovanje lastnih nameščencev in zdravnikov ter centralno upravljanje bolniškega zavarovanja in upravljanje Blagajne za izplačevanje družinskih doklad.

Po zakonu in statutu določene posle pa vrše krajevni organi, in sicer:

a) Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine (ZSZ) kot krajevni organ s poslovalnicama v Kočevju in Novem mestu.

b) Bolniška blagajna Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani.

c) Bolniška blagajna »Mercur« v Ljubljani, ki pa je z dnem 30. novembra 1943 prešla v likvidacijo.

V delokrog krajevnih organov spada samostojno izvajanje bolniškega zavarovanja na področju Ljubljanske pokrajine, posredovanje v izvajanju zavarovanja za primer nezgode, za onemoglost, starost in smrt, ter izplačevanje družinskih doklad za Blagajno za izplačevanje družinskih doklad. V prenešenem delokrogu vrše krajevni organi tudi posle za Pokrajinsko delavsko zvezo, Borzo dela in za Inspekcijo dela, v kolikor gre za predpisovanje in pobiranje doklad in taks za omenjene socialno-politične ustanove.

Likvidacija Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu se približuje svojemu dokončnemu stadiju. Definitivna razdelitev premoženja iz likvidacijske mase Osrednjega urada bo izvršena, ko bodo gotove bilance pri krajevnih organih in pri Osrednjem uradu v Zagrebu. Tedaj bodo ugotovljeni definitivni ključi in zneski, ki bodo prišli iz likvidacijske mase Osrednjega urada na področje Zavoda za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine in novih držav.

Statistični podatki

Povprečno število zavarovancev v letu 1943. je znašalo pri posameznih krajevnih organih:

	ZSZ	TBPD	Mercur	Skupaj
moških	12.624	2.578	65	15.267
ženskih	8.259	2.009	20	10.288
Skupaj	20.883	4.587	85	25.555

Krajevni organ »Mercur« je bil s 30. novembrom 1943 likvidiran. Njegovo članstvo je po večini prevzelo TBPD. Za mesece september, oktober, november in deloma december 1943 ni bilo mogoče popolnoma točno ugotoviti članstva. Za te mesece je vzeto število zavarovancev, ugotovljeno z linearno interpolacijo. Dne 13. decembra 1943. je bilo izvedeno posebno člansko štetje tako, da je od tega dne dalje število zavarovancev točno določeno.

Povprečno število bolnih, za delo nesposobnih zavarovancev je znašalo:

	ZSZ	TBPD	Mercur	Skupaj
moških	390	58	2	445
ženskih	240	49	1	290
Skupaj	630	107	3	735

Za ugotavljanje zdravstvenih razmer zavarovancev je pa primer-

nejši odstotek bolnikov, ki je razviden iz naslednje tabele:

	ZSZ	TBPD	Mercur	Skupaj
	%	%	%	%
moških	3.09	2.06	3.08	2.91
ženskih	2.91	2.44	5.00	2.82
Skupaj	3.02	2.22	3.53	2.88

Odstotek bolnikov je dokaj dovoljen, saj znaša samo 2.88 %.

Povprečna dnevna zavarovalna mezda, ki približno ustreza fiktivnemu zaslужku povprečnega delavca, je znašala:

	ZSZ	TBPD	Mercur	Skupaj
	L	L	L	L
moški	28.61	38.12	40.79	30.27
ženske	15.41	28.41	39.49	17.99
Skupaj	23.39	33.87	40.48	25.33

Celokupna letna zavarovana mezda, ki je odvisna od števila zavarovancev in od višine njihovih zaslužkov, je znašala v letu 1943. v tisočih lir, kakor je razvidno iz naslednje tabele:

	ZSZ	TBPD	Mercur	Skupaj
	L	L	L	L
moški	113.044	30.759	830	144.633
ženske	39.829	17.863	247	57.939
Skupaj	152.873	48.622	1.077	202.572

Zdravo slovaško gospodarstvo

Med južnovzhodnimi evropskimi državami slovi danes Slovaška kot dežela, ki je najbolj oskrbljena s potrebnimi potrošnimi predmeti in da so ostale cene precej stabilne. Pred dvema letoma so cene narasle za približno 100 odstotkov v primeri s predvojnimi, nato pa niso več narasle. Kako to, da se je posrečil Slovaški ta »čudež« s cenami, dočim druge države s približno enako gospodarsko strukturo niso mogle zadržati dviga cen kljub vsem izdanim protidraginjskim ukrepom?

Da se je posrečila majhna Slovaški zaustavitev cen, je več razlogov. V prvi vrsti treba omeniti, da je mogla Slovaška v normalnih letih skoraj popolnoma zagotoviti prehrano prebivalstva z lastnimi pridelki. Pred leti je sicer manjkalo Slovaški maščob, ta vrzel pa je bila sedaj z gojitvijo oljnih rastlin in zboljšanjem živinoreje zamašena. Vendar takšna kmetijska avtarkija za stabilizacijo cen ne zadostuje, kakor se je to videlo v drugih južnovzhodnih evropskih deželah. Tudi to še ni odločujoče, da more Slovaška nekaj kmetijskih pridelkov izvažati in da se je tudi industrijsko že tako razvila, da ni danes le kmetijska dežela, temveč že agrarno-industrijska. Kajti slovaška industrija je glede odjema do polovice odvisna od inozemstva, še bolj pa glede nabave surovin. Zaključen agrarno-industrijski blagovni obtok za Slovaško še ne prihaja v poštev. Važno pa je to, da so slovaška industrijska podjetja večinoma majhna in da ne zaposlujejo velikih delavskih množic. Zaradi tega tudi ne nastajajo težave zaradi prehrane in oskrbe industrijskega delavstva, zlasti še, ko dobivajo mnogi delavci živila še z lastne zemlje. Če pa že kje nastanejo težave, se te morejo hitro pregledati in tudi odpraviti. Tako se je z ustanovitvijo obratnih kuhinj preprečilo,

Celokupna letna zavarovana mezda ustreza približno letnemu zaslужku vseh zavarovancev, oziroma je nekoliko nižja od njega. Vsi zavarovanci ZSZ-a, v številu njegove krajevne organe, so zaslužili v lanskem letu skoraj četrto milijarde lir.

Po delovnih skupinah so zavarovanci razdeljeni takole: trgovina 2897, denarni in zavarovalni zavodi 1075, javni promet 586, zasebna prometna podjetja 465, rudarstvo 4, industrija kamenja in zemlje 757, kovinska industrija 1224, gradnje prevoznih sredstev 132, kemična industrija 483, centrale za proizvodnjo sile 143, tekstilna industrija 1044, papirna industrija 766, industrija kože in gume 233, predelovanje kože in njenih surogatov 576, gozdno-žagarska industrija 1118, predelovanje lesa 537, industrija živil in pijače 784, tobačna industrija 574, gostinski obrati 848, oblačilna industrija in čiščenje 965, gradnje železnic, cest in vodnih zgradb 1580, gradnje nad zemljo 1432, grafična industrija 649, higiena 807, občinski obrati 1365, svobodni poklici 1273, kmetijstvo 166, hišni posli 3072.

da bi pojavi pomanjkanja dvignili cene.

Za uspeh slovaške politike cen je važno tudi to, da je dežela majhna in da se lahko hitro ugotovijo vzroki, ki bi mogli povzročiti ali ki so povzročili dvig cen. Zato se morejo ti vzroki tudi naglo odpraviti. Narodno gospodarstvo majhne dežele je skoraj tako pregledno ko domače gospodinjstvo. Vodja gospodarske politike kar čuti, kaj je treba ukreniti, da se gospodarstvo pravilno razvija. Nikakih posebnih pisarij ni treba in tudi računati ni treba mnogo. To velja tudi za zunanjo trgovino, ki skrbi za nabavo potrebnih potrošnih predmetov. Dostikrat zadostujejo že majhne količine blaga in ljudje dobe občutek, da nič ne manjka. Močan činitelj pri nastajanju cen je tudi skromnost slovaškega prebivalstva. Za luksuzne predmete je le malo povpraševanja, razen morda v edinem velikem mestu Slovaške, v Bratislavi. Nemčija, ki je najboljši slovaški trgovinski partner more dati Slovaški potrebne konsumne predmete in jih tudi daje. Investicijsko blago pa dobavlja Nemčija v okviru njene obljube, da pomaga pri izpopolnitvi slovaškega gospodarstva. Ker ima Slovaška poleg tega zelo iskano izvozno blago, namreč les, more tudi zadovoljiti druge svoje inozemske dobavitelje. Les tvori pefino vsega slovaškega izvoza, a naravni lesni letni prirastek še ni niti sedaj med vojno popolnoma izkoriščen.

To so v glavnem naravni pogoji za ohranitev cen na Slovaškem na sedanji višini. Razume se, da je bila za ohranitev cen potrebna tudi načrtna gospodarska in denarna politika. Ta politika sloni na spoznanju, da ne morejo spremembe cen in nominalnih dohodkov vplivati na dejanski narodni dohodek, temveč se more ohraniti ali zboljšati življenjska raven sa-

mo s povečanjem proizvodnje in storitev. Za to so si na Slovaškem prizadevali, da se realni dohodki ne zvisujejo s povečanjem nominalnih dohodkov, kar je v začetku vojne povzročilo novo dviganje cen, temveč s stopnjevanjem proizvodnje. Dosledno izvajanje te politike se je omogočilo z združitvijo politike cen, mezd in oskrbe v roki najvišjega urada za oskrbo. Ker velik del prebivalstva živi popolnoma ali deloma od kmetijstva, se zboljšanje položaja ni vedno spoznalo iz razmerja nominalnih dohodkov in indeksi za cene. Položaj se je dejansko zboljšal zaradi intenziviranja kmetijske proizvodnje, zaradi večje uporabe strojev in dviga hektarskega donosa zemlje. A tudi zaposlitev prebivalstva se je povečala. Vse to je dvignilo narodni dohodek in Slovaška je mogla kriti vojne izdatke, ne da bi njeno gospodarstvo zaradi tega preveč trpelo.

Izvoz tobaka iz Turčije

Med najvažnejšimi turškimi izvoznimi blagom je tobak in turška vlada skrbi, da se sloves turškega tobaka obdrži na svoji višini. Od vsakega pridelka določijo za izvoz najboljše vrste, manjvredne so pa za domačo potrošnjo. Od zadnjega pridelka so prodali na tobačnih tržiščih februarja in marca 35 milijonov kg odbranega tobaka, od preostalega pridelka 1. 1942. pa okrog 7 milijonov kg. Od starega pridelka so prevzele ameriške tvrdke 5, Nemčija pa 2 milijona kg, zadnji pridelok pa je bil razprodan takole: Nemčija 5, USA 7, Anglija 5, Švica 2 milijona kg, ostane pa Italija in manjši odjemalci. Vlada skrbi tudi za stalnost cen pri tobaku, ki je odbran za izvoz. Cene se ne ravnaajo po konjunkturi, temveč po kakovosti. Za lanski pridelok so cene nekoliko nižje od onih, ki so bile določene za pridelok leta 1942. Gibale so se med 180 in 240 turških funtov za kilogram. Vsi transporti turškega tobaka v evropske dežele, tudi v Italijo, se med vojno odpremljajo po kopnem.

Romunski uvoz ur

V prejšnjih letih je bila švicarska urarska industrija glavni dobavitelj balkanskih in južnovzhodnih dežel, zdaj pa so v južnovzhodnih deželah na prvem mestu nemške dobave. Najbolj so se te nemške dobave uveljavile v Romuniji.

Lani je Romunija uvozila ur in urarskih polizdelkov za 661.58 milijona lejev. Od tega uvoza je prišlo na Nemčijo 95%, na Švico pa ostalih 5%. V povprečju predvojnih let je bil romunski uvoz ur in urarskih izdelkov najmanj še enkrat tolik, na Nemčijo pa je prišla od njega komaj polovica.

Rekordna prodaja diamantov

Diamantni sindikat je lani pri prodaji diamantov, ki je zdaj omejena na Anglijo in USA, dosegel rekord. Prodaja je bila trikrat večja ko v zadnjem predvojnem letu. Čeprav potrebuje vojna industrija vedno več industrijskih diamantov, pridejo vendar skoraj tri četrtnine izkupička na diamante za okras. Povpraševanje po juvelirskih diamantih je visoko nad povprečjem predvojnih let. Primerljivo velikemu povpraševanju so se tudi cene naglo in močno zvišale. V primerjavi z letom 1939. so se pri večjih diamantih zvišale za 100, pri manjših pa za 300 do 400 odstotkov.

Volilo Josipa Olupa mestnim revežem

V soboto je bil pogreb uglednega ljubljanskega trgovca g. Josipa Olupa, ki ga je med drugimi lepimi lastnostmi dičila tudi zgleđna dobrosrčnost, v ponedeljek pa je g. Josip Olup ml. na magistratu izročil 10.000 lir kot volilo svojega pokojnega očeta za mesine reveže.

Pokojni Josip Olup je bil vedno v ospredju socialnega prizadevanja in dela. Mnogo je storil za reveže tudi kot član mestnega sveta in da je na nje mislil do svojega zadnjega diha, dokazuje zdaj njegovo volilo.

Znesek 10.000 lir je prvi obrok volila za mestne reveže, ki znaša 30.000 lir. Poleg te lepe vsote pa je dobrotljivi Josip Olup podaril še 300 oblek revnim otrokom ter tako izvedel redko in vsega priznanja vredno socialno akcijo. Saj pri nas še ne poznamo zasebnika, ki bo hkrati oblekel 300 revnih otrok.

Pokojni dobrotnik je razen tega v svoji oporoki za lajšanje bede določil tudi nad 57.000 lir, da z njimi razpolagajo Vincencijeva družba pri Sv. Jakobu, zavetišče v Zeljni jami, Lichtenturnov zavod in Marjanišče v korist vsem, ki so podpore potrebni in vredni.

Tako je Josip Olup, ki je bil vedno zaveden in zvest član svojega stanovskega pokreta, tudi s temi volili dvignil ugled trgovstva, med katerim nesebični, požrtvovalni dobrotniki njegove vrste niso redki.

Palmovo olje iz Belgijskega Konga

»Donauzeitung« poroča, da so v Belgijskem Kongu velike zaloge palmovega olja, ki čakajo na povojni izvoz. V zadnjih letih je proizvodnja tega olja zelo napredovala, čeprav je vedno večje pomanjkanje delovnih moči. To je zaradi tega, ker pri kulturi oljnih palm ne potrebujejo mnogo delavcev. Za en hektar nasada kave jih je na primer potrebnih štirikrat toliko kot za en hektar nasada palm. L. 1938. so obsegali nasadi oljnih palm 75.600 hektarov, olja pa so pridobili 71.600 ton. Zdaj je letna proizvodnja palmovega olja že okrog 110.000 ton. Približno 90% od te proizvodnje se da uporabiti za izdelovanje margarine, ostanek pa je za mazilno olje. Ker so nasadi palm in obrati za pridobivanje palmovega olja dobro urejeni, se razpoložljive delovne moči uporabljajo predvsem v tej gospodarski panogi.

Dunajska hladilna industrija za južnovzhodne dežele

Že od nekdanje evropske tržišča dobro založena s kmetijsko proizvodnjo južnovzhodnih dežel, ki so imele za vse svoje pridelke zlasti v Nemčiji dobre odjemalce. Z razvojem hladilne industrije se je izvoz kmetijske proizvodnje iz južnovzhodnih dežel močno povečal, kajti prej so velike razdalje in transportne ovire omejevale izvoz svežega sočivja, sadja in drugih pridelkov iz južnovzhodnih dežel. Da bi se ta izvoz obdržal na primerni višini ter po možnosti tudi povečal, so se v južnovzhodnih deželah močno zavzeli za razne načine konzerviranja in razne hladilne naprave so bile dobrodošle.

Najbolj prikladne so hladilne naprave, ki se v Nemčiji zelo uspešno uveljavljajo že od leta 1940. To so hladilni vagoni in hladilnice v ladjah, ki imajo pri izvažanju kmetijske proizvodnje iz Madžarske, Romunije in Bolgarije naj-

važnejšo vlogo. Pri konzerviranju sadja, sočivja in drugih pridelkov, namenjenih za izvoz, nudi južnovzhodnim deželam največjo pomoč že nekaj let hladilna industrija na Dunaju, ki je zdaj ustanovila tudi svojo strokovno posvetovalnico za južnovzhodne dežele. Pri tej posvetovalnici sodelujejo največje tvrdke dunajske hladilne industrije ter nudijo strokovnjaško pomoč in nasvete vsem javnim in zasebnim interesentom. Dunajska posvetovalnica posreduje pri naročilih in dobavah raznih hladilnih naprav, iniciativno pa vpliva tudi na izvoz vse s hladilnimi napravami konservirane kmetijske proizvodnje. Na Madžarskem deluje že pet delniških družb hladilne industrije, Bolgarija pa ima pet velikih obratov hladilne industrije, od katerih so 4 podružnice nemških tvrdk, Rodina d. d. v Sofiji pa je samostojna.

Prepoved pridelovanja kave in kakaa v Francoski Afriki

Angleži in Američani hočejo ustaviti in preprečiti pridelovanje kave in kakaa v francoskih kolonijah Afrike. Francoski naseleljenci ne smejo več najemati delavcev za svoje plantaže. Niti tega jim ne dovolje, da bi kavovce in kakaovce poruvali ter plantaže porabili za druge kulture. »Kölnische Zeitung« piše, da je do tega prišlo zaradi tega, ker so afriške vrste kave premočan konkurent brazilske kave in ker so nasadi kakaa v Francoski Afriki že dolgo na poti onim v Britanski Afriki.

Pri proizvodnji kave v Afriki so francoske zapadno-afriške pokrajine na prvem mestu. Za Madagaskarjem je najvažnejša Slonokoščena obala, ki izvažala velike količine kave. Kavo prideluje že od l. 1850. domače prebivalstvo, prva plantaža pa je bila ustanov-

ljena l. 1881. L. 1935. so imele francoske kolonije v Afriki 28.684 ton pridelka kave. Na Madagaskar je prišlo 17.850 ton, na Slonokoščeno obalo pa 5600 ton. Pridelki l. 1940. je bil cenjen na 74.130 ton, delež Slonokoščene obale pa je bil 22.000 ton, Madagaskarja pa okrog 33.000 ton. Ta napredek je vzemiril Brazilijo, ki je od USA zahtevala uničenje afriške konkurence.

Podobno je tudi s pridelovanjem kakaa. V začetku stoletja so bili nasadi še zelo skromni, od l. 1930. do 1938. pa se je pridelek podvojil od 27.000 na 52.700 ton na Slonokoščeni obali, vsa proizvodnja Francoske Afrike pa je bila leta 1938. okrog 94.980 ton, dočim je dala tedaj vsa Afrika 487.700 ton, vsa Amerika pa 282.800 ton. Svetovno proizvodnjo so cenili na 774.300 ton in je prišlo na Afriko 65,5%, na Ameriko pa 33%. Izvoz iz francoskih afriških kolonij se je v zadnjih letih zelo povečal v škodo britanskih pridelovalcev.

Avtomatični bufet, d. z. o. z.

RIO

Ljubljana, Šelenburgova ul. 4

Splošno kreditno društvo

r. z. z. o. z. v Ljubljani, Ulica 3. maja štev. 5
izvršuje vse denarne posle. Sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekočih računih. — Telefon št. 38-84

LJUBLJANA • PODMILŠČAKOVA UL. 11

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

prevzema
Oearinjenje vseh uvoznih in izvoznih pošilk in te hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnosti zaračunanja carine in vsa pejanila brezplačno. Vilharjeva c. 33 (naspr. nove carinarnice) Tel. 24-59

Prevajanje vsakevrstnega blaga, kuriva, strojev, selitve v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi in avtomobili in to hitro ter po niski ceni. Masarykova cesta 9 (nasproti tovarnega kolodvora) — Telefon 21-57

PROSTO JAVNO SKLADIŠČE

prevzema
Vskladiščenje raznega blaga, kakor tudi pohištva v lastnem, mestne trošarine in uvoznine prostem javnem skladišču. Oskrba inkaso-povzetij. Ketišnikova ulica štev. 12 (nasproti mestne elektrarne) — Telefon 30-73

Gostilničarski vestnik

RAZDELJEVANJE ŽIVIL

Zadruga bo pavšalno nakazana živila razdeljevala obratom od ponedeljka 18. t. m. do četrta 21. t. m. dopoldne. Živila zapadejo vsem onim, ki njim pripadajočih živil v navedenem roku ne bi dvignili, v korist drugih obratov. Zaradi lažjega poslovanja predložite Zadrugi takoj nabavne knjižice.

PREHRANA ABONENTOV

Ker bo v kratkem izšla odločba Pokrajinske uprave, da bodo tedensko gostinski obrati zaprti po en dan (razen hotelov, prenočišč, kavaren I. kategorije in restavracij ekstra in I. kategorije) ter da v teh dneh stalni gosti-abonenti ne bi bili brez hrane, odn. bi si morali sami iskati drugje preskrbo, pozivamo vse obrate, da se s svojimi sosedi-gostinskimi obrati dogovore za premenjavo abonentov v dneh, ko bo njihov obrat zaprt. Podražitev prehrane v teh dneh je strogo prepovedana in ne sme biti dražja kot pri stalnem gostinskem obratu. Ker koristi potrošnikov ne smejo biti prizadete, naj obrati te dogovore sklenejo čimprej, skrbno pazijo, da ne bodo abonent na kak način prikrajšani.

Kateri dan v tednu bo posamezen obrat zaprt, bo sporočil Sindikat gostinskih podjetnikov, čim prejme tozadevno odločbo. Vsako samovoljno zapiranje pa je prepovedano in kaznivo.

Sindikat gostinskih podjetnikov.

Gospodarske vesti

Število časopisov v Nemčiji se bo še bolj cmejilo. Od 1500 še obstoječih časopisov bo precejšen del prenehal izhajati. Se nadalje bodo izhajali časopisi, ki so za vojno važni. Znanstveni, strokovni in medicinski listi bodo izhajali le, če služijo vojni in oboroževanju. Prenehali pa bodo vsi leposlovnji, modni, športni listi kakor tudi listi z ugankami, romani itd.

Zetev v Srbiji in Banatu je končana. Pšenična letina je prav dobra, jaro žito pa je obrodilo srednje dobro. Prav dobro kaže tudi koruza. Zaradi

OKVIRJE izdeluje specialist **KLEIN**
Wolfova 4

ARBOR lesna trgovska in **LJUBLJANA**
industrijska družba z o. z.

DESTILACIJA

Viktor Meden - Ljubljana

Celovška cesta št. 10 Telefon št. 20-71

K. PEČENKO
TOVARNIŠKA ZALOGA USNJA

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 41

A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg

dobre žetve so začele cene žitu na črni borzi popuščati.

Švicarsko kmetijsko tajništvo ugotavlja, da so se skoraj v vseh deželah mlečne dobave letos zakasnilo, da je oskrba z mlekom v mnogih državah težavna. Te težave se skušajo premagati z oblastnimi ukrepi. Tako v Evropi ko tudi v čezmorskih krajih je mlačnejši donos zaradi pomanjkanja delavcev in krmil nazadoval.

Sintetični amonijak bodo začeli izdelovati v Španiji. Zaenkrat se bo na mesec izdelalo 3 tone sintetičnega amonijaka, ki se bo uporabljal kot umetno gnojilo.

Po štetju živine z dne 15. junija ima Danska 3.170.000 glav goveje živine, za 140.000 več ko pred enim letom. Število prešičev se je dvignilo za 34.000 na 2.045.000, število ovc pa od 186.000 na 205.000.

Španija bo mogla letos izvoziti svoje pomaranče na lastnih ladjah. Za prevoz pomaranč je določenih 7 tovornih ladij, od katerih so bile štiri izdelane ladje. Dosedaj je plačala Španija letno za prevoz približno 16 milijonov zabojev pomaranč 1 milijon funtov prevoznine. Ta izdatek na devizah si bo mogla letos Španija prihraniti.

Norveški gospodarski oddelek sporoča, da se mu je posrečilo uvoziti iz Švedske 3000 ton sladkorja. Oddelek bo tako mogel tudi letos dati 1 kg sladkorja na osebo kot dodaten obrok za vkuhanje sadja.

Švedski Lloyd je v zmanjšanem obsegu znova obnovil svojo redno ladijsko zvezo s Španijo. Kot prva švedska ladja je prišla te dni v Valencijo »Dahlia«, ki ima 2900 ton.

Zaradi stavke, ki je izbruhnila v švedskih tovarnah sladkorja, primanjkuje švedskim čokoladnim tvornicam sladkorja in sta morale zato dve največji čokoladni tvornici ustaviti obratovanje. Ker so zaloge pri trgovcih zelo majhne, je zmanjšanje proizvodnje zelo zadelo prebivalstvo.

Po uradnih ameriških podatkih je stavkalo v prvih letošnjih sedmih mesecih v USA delavstvo v 3035 obratih, dočim je pred enim letom stavkalo samo v 2241 obratih.

Zahvala

Vsem, ki so med boleznijo in ob smrti našega ljubega očeta

Josipa Olupa

trgovca in posestnika

sočustvovali z nami, spremili pokojnika na njegovi poslednji poti in mu, v slovo poklonili cvetja, ali v njegovo počaščenje darovali v dobrodelne namene in onim, ki so izrazili svoje sočustvanje osebno ali pismeno, izrekamo iskreno zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo čč. duhovščini, gg. zdravnikom in čč. sestram »Leonišča«, predstavnikom oblasti, korporacijam društev, vodstvu in gojencem šolskih ustanov, stanovskim tovarišem, pevcem društva »Ljubljana«, ter vsem prijateljem in znancem.

Maša zadušnica za pokojnim bo darovana v četrtek, dne 14. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi Sv. Nikolaja.

Ljubljana, dne 12. septembra 1944.

Žalujoči otroci